

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____
“ ___ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 7.03050801 «Фінанси і кредит»

за темою:

«Податки як основа формування доходів бюджету»

Виконавець

студент ЦВФН

факультету Фінанси і кредит

Батуріна А.П.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

К.е.н., ст. викл.

(науковий ступінь, вчене звання)

Богатирьова Є.М.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня
бакалавра
«Податки як основа формування доходів бюджету»
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
Батуриної А.П.
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Випускна робота бакалавра складається з трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

У першому розділі дипломної роботи досліджено теоретичні засади податків, розглянуто ретроспективу становлення та розвитку податків, економічну сутність податків та їх роль у формуванні доходів бюджету, механізм справляння податків в Україні.

У другому розділі роботи проведено аналіз податкових надходжень Зведеного бюджету України, оцінювання фіскальної ефективності податкових надходжень Зведеного бюджету, показано вплив податків на розвиток економіки.

У третьому розділі здійснено прогнозування податкових надходжень Зведеного бюджету України, досліджено світовий досвід стягнення податків та можливості його імплементації в українську практику. Запропоновано напрями вдосконалення механізму справляння податків

Ключові слова: податок, бюджет, доходи бюджету, ефективність податків, напрями удосконалення.

ANOTATION

robotics on the stage bachelor's degree
«Tax-payers are the basis of the form of income for the budget»
is the level of a bachelor's degree
Baturina AP
Odesky National Economic University
of Odessa, 2018 year

The final work of the bachelor consists of three sections, conclusions and list of sources used.

In the first section of the thesis the theoretical principles of taxes are investigated, the retrospective of the formation and development of taxes, the economic essence of taxes and their role in the formation of budget revenues, and the mechanism of tax collection in Ukraine are considered.

In the second section of the work the analysis of tax revenues of the Consolidated Budget of Ukraine, estimation of the fiscal efficiency of the consolidated fiscal revenues is made, and the impact of taxes on economic development is shown.

The third chapter provides forecasting of the tax revenues of the Consolidated Budget of Ukraine, examines the global experience of tax collection and the possibility of its implementation in Ukrainian practice. Areas of improvement of the mechanism of tax administration are offered

Key words: tax, budget, budget revenues, tax efficiency, directions of improvement.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОДАТКІВ.....	7
1.1. Ретроспектива становлення та розвитку податків.....	7
1.2. Економічна сутність податків та їх роль у формуванні доходів бюджету.....	19
1.3. Механізм справлення податків в Україні.....	27
РОЗДІЛ 2. ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ.....	39
2.1. Аналіз податкових надходжень Зведеного бюджету України.....	39
2.2. Оцінювання фіскальної ефективності податкових надходжень Зведеного бюджету.....	53
2.3. Вплив податків на розвиток економіки України.....	63
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ СПРАВЛЕННЯ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ В УКРАЇНІ.....	71
3.1. Прогнозування податкових надходжень Зведеного бюджету України.....	71
3.2. Світовий досвід стягнення податків та можливості його імплементатії в українську практику.....	76
3.3. Напрями вдосконалення механізму справлення податків в умовах гармонізації податкового законодавства до вимог європейських стандартів.....	91
ВИСНОВКИ.....	99
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	104

ВСТУП

Економічна реформа в Україні, головна мета якої полягає у побудові соціально-орієнтованої економіки ринкового типу, передбачає багатогранний комплекс взаємообумовлених заходів, головними з яких є: використання різних форм власності, розвиток товарно-грошових відносин, формування ринкового середовища, активне застосування фінансово-кредитних важелів як засобів підвищення ефективності економіки. Поряд з тим, економічне оновлення об'єктивно потребує зміцнення державного бюджету як основного важеля ефективного розвитку господарства країни, що прагне до соціальноорієнтованої економіки.

Державний бюджет виступає інститутом економічного суверенітету держави, який забезпечує не лише акумулювання коштів, необхідних для фінансування держави, використовується не тільки для часткового перерозподілу доходів з метою підтримання сприятливого соціального становища у державі, а й активно впливає на економічні, соціальні, національні, регіональні процеси у суспільстві і впровадження вищими органами влади відповідної національної стратегії розвитку, спрямованої на зміцнення державної безпеки. Основним джерелом забезпечення соціально-економічного розвитку держави та виконання нею свої функцій виступають податкові надходження.

Теоретичні основи сучасних наукових підходів до побудови оптимальної системи оподаткування викладені у роботах відомих зарубіжних вчених-економістів: Ш. Планкарта, С.І. Іловайського, Д. Кейнса, І.М. Куліш ера, В.А. Лебедева, П.В. Мікеладзе, І.Х. Озерова, А. Сміта, К. Шоупа І.І Янжула та інших.

Мета і завдання дослідження. Метою випускної роботи є поглиблення теоретико-методологічних засад оподаткування як основи формування доходів бюджету, а також розробка науково-практичних пропозицій щодо підвищення

його фіскальних ефектів та регулюючого потенціалу в контексті збалансування соціально-економічного розвитку України.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність вирішення таких **завдань** теоретичного та прикладного характеру:

- дослідити ретроспективу становлення та розвитку податків;
- розкрити економічну сутність податків та їх роль у формуванні доходів бюджету;
- розглянути механізм справляння податків в Україні;
- провести аналіз податкових надходжень Зведеного бюджету України;
- оцінити фіскальну ефективність податкових надходжень Зведеного бюджету;
- показати вплив податків на розвиток економіки України;
- провести прогнозування податкових надходжень Зведеного бюджету України;
- проаналізувати світовий досвід стягнення податків та можливості його імплементації в українську практику;
- розробити напрями вдосконалення механізму справляння податків в умовах гармонізації податкового законодавства до вимог європейських стандартів.

Об’єктом дослідження є процес справляння податків в Україні.

Предметом дослідження є теоретичні, організаційно-економічні та науково-практичні аспекти оподаткування в контексті підвищення його фіскальної ефективності та регулюючого потенціалу.

Методи дослідження. Теоретико-методологічна основа дослідження базується на діалектичному методі наукового пізнання, системному підході до вивчення процесів оподаткування зовнішньоекономічних операцій. Випускна робота виконана з використанням як загальнонаукових, так і спеціальних методів та прийомів, зокрема: теоретичного узагальнення, наукової абстракції, методів індукції та дедукції, історичного методу; методів аналізу і синтезу, статистичних прийомів групування, динамічних порівнянь, графічного

зображення; методів економіко-математичного моделювання, спостереження та формалізації – для окреслення перспектив ефективного розвитку оподаткування.

Інформаційну базу дипломної роботи становлять статистичні дані Державної фіскальної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Державної служби статистики України, Державної казначейської служби України, положення, нормативно-правові акти національного та зарубіжного законодавства з питань податкового регулювання, періодичні видання, наукові збірники, матеріали науково-практичних конференцій, монографії та друковані праці українських і зарубіжних учених.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у поглибленні теоретико-методологічних засад оподаткування та розробці науково-практичних рекомендацій щодо підвищення його фіскальних ефектів та регулюючого потенціалу задля збалансування фінансово-економічних та соціальних процесів в Україні.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що висновки та пропозиції можуть бути використані органами державної та місцевої влади і управління у процесі вдосконалення фіскального інструментарію оподаткування в Україні.

Структура роботи. Випускна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 16 сторінок. У роботі наведено 33 рисунки та 17 таблиць. Список використаних джерел налічує 66 найменувань.

ВИСНОВКИ

На кожному історичному етапі розвитку суспільства поняття «податок» змінювалося одночасно з розвитком теорії функціонування держави, її цілей, форм існування і методів управління суспільством. Сьогодні податок – це інструмент державного втручання в економічні процеси, що проходять у суспільстві. Використовуючи такий інструмент, держава повинна оптимально враховувати інтереси трьох сторін: держави; платників податку; конкретних громадян. Сьогодні податок є елементом суспільного буття і сприймається як економічне, фінансове та політичне явище, оскільки являє собою обов'язкові платежі, що стягуються органами державної влади з юридичних і фізичних осіб та надходять до бюджетів різних рівнів.

Аналіз характеру основних функцій предмета дослідження – фіскальної та регулюючої – дозволяє розкрити економічну сутність категорії «податки» за двома напрямками: як складовий елемент наповнення державної казни, та як інструмент впливу держави на інших суб'єктів господарювання у країні. З'ясувавши визначення сутності податків та єдності їх функцій, впливає важливий у теоретичному плані висновок про те, що специфічне суспільне призначення податків знаходить своє вираження не в існуванні кожної функції окремо, а лише в їх єдності.

До основних елементів податків належать такі: платники податку; об'єкт оподаткування; база оподаткування; ставка податку; порядок обчислення податку; податковий період; строк та порядок сплати податку; строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку.

Податковий кодекс України регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження й обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства

В роботі розглянуто механізм справлення податків по основним бюджетоутворюючим податкам. На даний час в Україні до основних бюджетоутворюючих податків можна віднести такі податки, як податок на додану вартість, податок на прибуток і податок на доходи фізичних осіб.

Податкові надходження посідають важливе місце у бюджетних доходах, займають найбільшу питому вагу у структурі доходів бюджету, що у свою чергу впливає на соціально-економічний розвиток держави, а також є одним із інструментів державного регулювання економіки.

Аналіз складу, структури та динаміки податкових надходжень до Зведеного бюджету, а також їх найважливіших складових за 2013–2017 рр. показав, що загальна сума податкових надходжень у 2017 р. порівняно з 2013 р. зросла майже в 2,34 рази. Податкові надходження складають близько 3/4 доходів Державного бюджету протягом останніх років. Так, у 2013 році податкові надходження склали 79,94% доходів Зведеного бюджету України. З розрахунків очевидно, що відбувається ріст частки податкових надходжень у бюджеті країни і в 2017 році цей показник зріс до 81,43%. Це свідчать про те, що роль податкових платежів дуже велика, оскільки ефективність виконання державою своїх функцій та добробут суспільства в цілому залежить від кількості сплачених податків.

В роботі проаналізована динаміку питомої ваги основних бюджетоутворюючих податків у структурі Зведеного бюджету України за 2013–2017 рр.

Найбільш суперечливим елементом нинішньої системи з огляду ефективності є податок на ПДВ, дискусія щодо напрямів удосконалення якого ведеться вже декілька років. ПДВ наразі є головним джерелом податкових надходжень до державного бюджету України. Протягом 2013–2017 рр. частка податку на додану вартість якого коливається у діапазоні 27,37–30,87% від загального обсягу податкових надходжень.

Номінальні надходження ПДФО до Зведеного бюджету України за 5 років зросли майже у 2,6 рази (із 72,151 млрд грн в 2013 році до 185,686 млрд

грн на кінець 2017 року). Особливо різке зростання номінальних надходжень спостерігалось починаючи з 2015 року. Так, якщо в середньому щорічний темп приросту сукупних надходжень ПДФО до ЗБУ в 2011–2014 роках складав 6–7 %, то в 2015 році — вже 25 %, а в 2016 році — 39 %.

Третім за рейтингом бюджетоутворюючим податком у структурі податкових надходжень Зведеного бюджету протягом 2017 року був акцизний податок. Підтвердженням посилення фіскальності акцизного оподаткування є й збільшення його питомої ваги акцизного податку в доходах Зведеного бюджету України і податкових надходженнях у період 2013 – 2017 рр. Питома вага акцизного податку в доходах Зведеного бюджету за 2013 – 2017 рр. зросла з 8,28 до 11,94%, в податкових надходженнях з 10,36 до 14,66%.

Номінальні надходження податку на прибуток до зведеного бюджету України за 2013 – 2017 рр. зросли з 54,994 млрд. грн. в 2013 році до 73,397 млрд грн. у 2017 році. У 2014-2015 роках кризова ситуація в економіці України, поява тимчасово окупованих та непідконтрольних територій позначились на кількості суб'єктів господарювання, які сплачували податки на прибуток до бюджету, результатах їх господарської діяльності, а отже, на номінальних сумах сплачених ними податків. Проте, враховуючи високу інфляцію та незмінну ставку податку на прибуток, реальні надходження від податку на прибуток до зведеного бюджету, за вирахуванням впливу інфляційного чинника, скоротились.

До Зведеного бюджету в 2016 році надійшло 20,37 млрд грн податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції, що на 19,9 млрд грн, або майже вдвічі, менше відповідного показника минулого року.

Підтвердженням посилення фіскальності оподаткування є збільшення питомої ваги податкових надходжень у ВВП України з 24,33% в 2013 році до 27,76% у 2017 році.

Податкові надходження бюджету, їх формування, розподіл та використання є важливим елементом системи бюджетно-податкового регулювання економіки, значення якої посилюється в умовах трансформації

економічної системи. Надмірне податкове навантаження призводить до зниження економічної активності та посилення тінізації. Зниження ж податкового навантаження сприяє зростанню реальних доходів населення, заощаджень домогосподарств, платоспроможного попиту населення, що, в кінцевому рахунку, стане наслідком економічного зростання держави.

Проведені дослідження свідчать про рівень тінізації, що відображає розмір тіньової економіки, виклианий, фіскальною політикою держави. Тіньова економіка здійснює значний негативний вплив на всі соціально-економічні процеси, які відбуваються в суспільстві.

Існує пряма залежність між показником складності сплати податків і загальним рейтингом легкості ведення бізнесу в Україні. Україна за рік у рейтингу піднялась на чотири пункти – з 80-ї на 76-ту сходинку. Позитивні зрушення відбулися у чотирьох із 10 основних компонентів дослідження. Як бачимо, в Україні показники, що характеризують легкість сплати податків, за останні три-чотири роки значно поліпшилися. Цьому сприяли прийняття Податкового кодексу (2011 р.), гармонізація бухгалтерського і податкового обліку (2015 р.), зниження ставки ЄСВ (2016 р.), упровадження електронних сервісів платників податків, зміни в адмініструванні податків, зниження ставок податків тощо.

Таким чином, проведене дослідження свідчить про необхідність перегляду податкових інструментів з метою стимулювання розвитку малого та середнього підприємництва в Україні. Особливого значення набуває необхідність врахування висвітленого зарубіжного досвіду в цьому питанні.

Проаналізувавши досвід зарубіжних країн та особливості їхніх систем оподаткування, вважаємо, що пошук ефективної системи оподаткування в Україні необхідно проводити у таких напрямках:

- упровадити ПнВК, що дозволить побачити справжній стан капіталізації підприємств та прибутковість бізнесу, залучати інвестиції і кредити;
- звільнити від оподаткування частини прибутку підприємств, що використовується на фінансування інвестиційно-інноваційних проєктів.

– при справлянні ПДФО за основу брати об’єктом оподаткування сімейний дохід, за прикладом таких країн, як Нідерланди, Німеччина, США, що сприятиме посиленню соціальної складової системи та стимулюванню демографічної ситуації в нашій країні;

– запровадити прогресивну шкалу ставок ПДФО, дозволити платникам обирати порядок визначення бази справляння цього податку як сукупні доходи всіх членів родини, або ж як доходи окремого громадянина, а також передбачити, що сума, ПДФО, яку нині отримує муніципальний бюджет за місцем роботи його платника буде розподілятися між бюджетами населених пунктів, де він працює та проживає;

– оптимізувати ставки майнових податків та навести лад у практиці його адміністрування, що дозволить збільшити та забезпечити адекватні надходження до місцевих бюджетів;

– оптимізувати співвідношення між прямими та непрямими податками, насамперед у напрямі узгодження та диференціації ставок прибуткового оподаткування юридичних і фізичних осіб;

– прямі податки мають використовуватися винятково як державний інструмент для регулювання суспільних процесів;

– упровадити регресивну форму оподаткування для бюджетотвірних підприємств (із найбільшою питоною вагою по надходженнях до бюджету);

– підвищити рівень відповідальності платників податків за своєчасну і повну сплату належних до бюджету платежів, разом із встановленням матеріальної та кримінальної відповідальності, з одночасним заохоченням і моральним стимулюванням до сплати податків;

– упорядкувати перелік пільг для юридичних і фізичних осіб та ліквідувати необґрунтовані податкові пільги, які деформують вартісні показники в економіці та знижують конкурентоспроможність товаровиробників;

– податки повинні не пригнічувати, а розвивати сферу виробництва;

– доцільно забезпечити бездефіцитний бюджет держави та створити сприятливий клімат для зарубіжних інвесторів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Турянський Ю. І. Податки як суспільно-економічна категорія їх функції та види [Електронний ресурс] / Ю. І. Турянський // Науковий вісник НЛТУ України. – 2016. – Вип. 24.1. – С. 296-302.
2. Островецький В.І. Формування податкових надходжень бюджету в умовах трансформації економіки України: дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.04.01 / В.І. Островецький; Науково-дослідний фінансовий ін-т при Міністерстві фінансів України. – К., 2006. – 222 с.
3. Огоновський А.Р. Етапи еволюції податків та засади реформування національної податкової системи / А.Р. Огоновський // Науковий вісник НЛТУ.– 2012.– Вип. 17.6. – С. 192–201.
4. Каламбет С.В. Генезис та еволюція дослідження проблеми перекладання податків // Електронне наукове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». – 2016. – № 11. – С. 692-697.
5. Семенець А.О. Обґрунтування теоретичних підходів до формування податкової системи країни / А.О. Семенець, І.П. Косарева, Д.О.Гончарова //Економіка і суспільство. – 2017. – №10. – С. 347 – 353.
6. Податковий кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI в редакції Кодексу від 27.02.2018, підстава v001p710-18 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
7. Андрущенко В.Л. Податкова система : [навч. посіб.] / За заг. ред. В.Л. Андрущенка. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 416 с.
8. Артус М.М. Бюджетна система України : [навч. посіб.] / М.М. Артус, Н.М. Хижа. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2014. – 220 с.
9. Бараулін С.В. Податки як ціна послуг держави / С.В. Бараулін // Юридична Україна. – 2014. – № 10. – С. 30–35.
10. Буряковський В.В. Податки : [навч. посіб.] / В.В. Буряковский [та ін.] ; за ред. В.В. Буряковского. – Дніпропетровськ : Пороги, 2012. – 614 с.

11. Горський І.В. Податковий потенціал у механізмі міжбюджетних відносин / І.В. Горський // Фінанси. – 2012. – № 6. – С. 27–30.
12. Калінеску Т.В. Причини та тенденції ухилення від сплати податків / Т.В. Калінеску, А.Ю. Ширяєва [Електронний ресурс]. – Режим доступу :http://filelibsnu.at.ua/naukovi/Naukovi_visti/PDF_10_2015/7.pdf.
13. Крисоватий А.І. Адміністрування податків в Україні: організація та напрями трансформації : [монографія] / А.І. Крисоватий, Т.Л. Томнюк. – Тернопіль : Економічна думка, 2012. – 212 с.
14. Кучерявенко М.П. Основи податкового права : [навч. посіб.] / За ред. М.П. Кучерявенко. – Харків : Нац. юрид. акад. України, 2015. – 564 с.
15. Лучковська С.І. Фінансове право : [навч. посіб.] / С.І. Лучковська. – К. : КНТ, 2010. – 296 с.
16. Поліванцев А.С. Вплив фіскальної політики на міжнародний торговельно-економічний обмін : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.02 / А.С. Поліванцев ; Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2013. – 20 с.
17. Юрій С.І. Фінанси : [підручник] / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К. : Знання, 2015. – 611 с.
18. Малкіна Я.Д. Економічний зміст податків, їх роль та сучасний стан податкової системи України / Я.Д. Малкіна // Вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. – 2015. – Вип. 6. – С. 854–858.
19. Крупей Н. С. Економічна сутність податків та їх функції / Н.С.Крупей // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Економіка. - 2012. - Вип. 19. - С. 36-40.
20. Сідельникова Л.П. Податкова система: навчальний посібник. Л.П. Сідельникова, Н.М. Костіна. – 2-ге видання, перероб. і доп. – К.: Ліра-К, 2013. – 579 с.
21. Фещук В. Генезис податкової системи України / В. Фещук, Л. Островерх // Наука і правоохорона. – 2015. – № 4 (30). – С. 214–221.

22. Гмиря В.П. Роль податків в умовах забезпечення розвитку економіки України / В.П. Гмиря // Фінансовий простір. - 2015. - № 4. - С. 58-62.
23. Свищук А. Теоретичні засади податкового регулювання економіки / А. Свищук // Вісник КНТЕУ. – 2015. – № 5 – С. 57-67
24. Голишевська Л. В. Роль фіскальної та регулюючої функції податків в економіці держави / Л. В. Голишевська, А. А. Андрущак // Електронний ресурс. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2010/Economics/62930.doc.htm
25. Волковець Т.В. Сутність податкового механізму та його зв'язок з податковою політикою і податковою системою / Т.В. Волковець // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2015. - № 2. - С. 325-330.
26. Гладченко Т.Б. Поняття податкового механізму та його елементи / Т.Б. Гладченко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету . – 2016. – №21. – С. 62 – 64.
27. Податкова система : [навч. посіб.] / В.Г. Баранова, О.Ю. Дубовик, В.П. Хомутенко [та ін.] ; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса : ВМВ, 2015. – 344 с.
28. Оподаткування в Україні : [навч. посіб.] / Н.М. Дєєва, Н.І. Редіна, Т.О. Дулік [та ін.] ; за ред. Н.І. Редіної. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 544 с.
29. Лазур С.П. Етапи розвитку податкової системи України: завдання для подальшого функціонування / С.П. Лазур // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. - 2016. - Вип. 1(2). - С. 89-94.
30. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. / кол. авторів [заг. редакція, М. Я Азарова]. – К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2016. – 2389 с. – С.332.
31. Косиця О.О. Справляння податків – науково-теоретичний та законодавчий аспект / О.О. Косиця // Реформування податкової системи України відповідно до європейських стандартів: зб. матер. наук.-практ. конференції, 18 грудня 2016 р. / Держ. подат. служба України, Нац. унів. ДПС України, Наук.-досл. центр з проблем оподатк. – Ірпінь, 2016. – С. 171-174.

32. Боровик П.М. Сучасні проблеми вітчизняного механізму справляння податку на додану вартість / П.М. Боровик, А.К. Очеретня, О.О. Руденський // Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – 2017. – №3. – С. 428 – 433.
33. Тулуш Л.Д. Оподаткування прибутку підприємств: практика застосування в Україні / Л.Д. Тулуш, І.М. Скітецька // «Молодий вчений». -. 2017. – №3 (43) – С. 860 – 863.
34. Глухова В.І. Аналіз податкових надходжень до Державного бюджету України в сучасних умовах / В.І. Глухова, Іванова А.П. // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». – 2017. – № 5 (27). – С. 111 – 114.
35. Захаркіна Л. С. Роль і місце податкових надходжень у структурі зведеного бюджету України / Л. С. Захаркіна // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2016. – № 19. – С. 125–129.
36. Зварич О. В. Податкові надходження: методологія прогнозування: монографія / О. В. Зварич. – К.: КНТЕУ, 2015. – 444 с.
37. Реформування податкової системи України: сучасні виклики та орієнтири: монографія / авторський колектив; за заг. ред. П. В. Пашка, Л. Л. Тарангул. — К.: ТОВ «Новий друк», 2015. — 570 с.
38. Фрадинський О. А. Поняття податкового навантаження та підходи до його визначення / О. А. Фрадинський // Вісник Хмельницького національного університету. – 2015. – № 1. – С. 79–82.
39. Державна казначейська служба України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/>
40. Глухова В. І. Податкові пільги як інструмент податкової політики держави / Стратегічні пріоритети в ХХІ столітті: матеріали II Міжнар. наук. – практ. конф., 14–15 лютого 2017 р. – Київ: СПД-ФО Пшонківський О. В., 2017. – С. 91–93.
41. Оподаткування суб'єктів господарювання: навч. посіб. / [В. П. Хомутенко, І. С. Луценко, А. В. Хомутенко, О. Г. Волкова]; за заг. ред. В.П. Хомутенко. – Одеса: «ВМВ», 2014. – 418 с.

42. Державна казначейська служба України / Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/category/23608>

43. Звіт про виконання Зведеного бюджету України за 2013 рік / Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=212666>

44. Звіт про виконання Зведеного бюджету України за 2014 рік / Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=257806>

45. Звіт про виконання Зведеного бюджету України за 2015 рік / Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=264515>

46. Звіт про виконання Зведеного бюджету України за 2016 рік / Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=384615>

47. Звіт про виконання Зведеного бюджету України за 2017 рік / Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=494615>

48. Валовий внутрішній продукт (у фактичних цінах) 2014-2016 роки // Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2003/vvp/vvp_kv/vvp_kv_u/arh_vvp_kv.html

49. Проскура К. Оцінка фіскальної ефективності податку на додану вартість в Україні / К. Проскура // Економічний аналіз. – 2016. – Вип. 10. – Ч. 2. – С. 321-324

50. Федун Л. М. Фіскальна ефективність податку на додану вартість в Україні / Л. М. Федун, О. В. Сторожук // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2016. – № 1. – С. 206-223.

51. Веремчук Д. Проблеми і перспективи розвитку системи непрямого оподаткування в Україні / Д. Веремчук // Вісник Ун-ту банківської справи Нацбанку України. – 2017. – № 3. – с. 13-18.

52. Державний комітет статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

53. Бюджетний моніторинг за 2016 рік / Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ibser.org.ua/publications/monitoringcategories/shchomisyachnyu>

54. Піскова Ж.В. Формування системи показників фіскальної ефективності податків: теорія і практика / Ж. В.Піскова // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер. : Економіка. - 2016. - Вип. 2. - С. 174-180.

55. Хомутенко В.П. Фіскальна ефективність податку на прибуток підприємства в Україні / В.П. Хомутенко, А.В. Хомутенко // Економіка та держава. - 2017. - № 2. - С. 61-65.

56. Першко Л. Вплив податкової політики на економічне зростання держави та її територій / Л. Першко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dridu.dp.ua/konf/konf_dridu/mup_konf_2017/pdf/72.pdf

57. Звіти «DoingBusiness: EconomyRankings» / International Bank for Reconstruction and Development, the World Bank за відповідні роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/>

58. Богатирьова Є.М. Вплив податкової системи на розвиток економіки України / Є.М.Богатирьова // Наукові економічні дослідження: теорія та пропозиції: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 11-12 листопада 2016 року). – 2016. – С. 66-69.

59. Линник О.І. Збалансована система обліку та адміністрування податків як основний чинник легкості ведення бізнесу в країнах світу / О.І. Линник //

Глобальні та національні проблеми економіки : електрон. фахове вид. – 2018. – Вип. 21. – С. 168-171.

60. Захаркіна Л.С. Роль і місце податкових надходжень у структурі зведеного бюджету України / Л.С. Захаркіна // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету.– 2016. – №19. – С. 125- 129.

61. Макарчук І.М. Аналіз податкових надходжень до бюджету України / І.М. Макарчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oaji.net/articles/2016/1900-1469060268.pdf>

62. Головка М.Й. Оцінка структури та динаміки податкових надходжень до Зведеного бюджету України / М.Й. Головка // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://modecon.mnau.edu.ua/evaluation-of-the-structure-and-dynamics/>

63. Третякова О.В. Вплив податкової політики на економічний стан та подальший розвиток країни/ О.В. Третякова // // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. :Економічні науки. - 2017. - Вип. 5(4). - С. 147-149.

64. Кучерова Г.Ю. Трендовий аналіз податкових надходжень Зведеного бюджету України / Г.Ю. Кучерова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2016/14-2015/60.pdf>

65. Налоговая реформа в Украине и республике Беларусь: аналитические исследования: монография / [под ред. В. Г. Барановой, О. Е. Дубовик, Е. Ф. Киреевой]. – Харьков: Издательство «Диса плюс», 2016. – 240 с.

66. Андрюшенко І.Є. Міжнародний досвід організації податкового адміністрування / І.Є.Андрюшенко,Ю.В. Гринь / І. Є. Андрющенко, Ю. В. Гринь // Ефективна економіка. – 2016. – № 11. [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2016/41.pdf

67. Кміть В. М. Зарубіжний досвід функціонування системи прямого оподаткування та доцільність його застосування у національній практиці [Текст]

/ В. М. Кміть, О. І. Яскевич // Український журнал прикладної економіки. – 2017. – Том 2. – № 3. – С. 96-106.

68. Ткаченко Н. М. Податкові системи країн світу та України. Облік і звітність: навч. — метод. посіб. / Н. М. Ткаченко. — К.: Алерта, 2014. — 554 с.

69. Світовий досвід оподаткування // Державна фіскальна служба Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/usa/>

70. Проскура К.П. Податкове адміністрування в Україні в посткризовий період: ефективність та напрями модернізації/ Проскура К.П.// – К.: ТОВ «Емкон», 2015. – 376 с.

71. Савчук В. А. Світовий досвід адміністрування податків / В. А. Савчук // Університетські наукові записки Хмельницького університету управління та права. – 2015. – № 2 (46). – С. 357 – 362.

72. Світовий досвід оподаткування: Нідерланди //Офіційний сайт Державної фіскальної служби України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvidrozvitk/svitovui-dosvid/netherlands>.

73. Світовий досвід оподаткування: Польща // Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvidrozvitk/svitovui-dosvid/poland>.

74. Податкова система Швеції // Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvidrozvitk/dosvid-modernizachii-krain-svity/shvetsia>.

75. Податкова система Японії // Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/print-56582.html>.

76. Світовий досвід оподаткування: США Офіційний сайт Державної фіскальної служби України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvidrozvitek/svitovui-dosvid/usa>.

77. Світовий досвід оподаткування: Великобританія // Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvidrozvitek/svitovui-dosvid/uk>.

78. Драгальчук Т.С. Європейські тенденції розвитку адміністрування ПДВ / Т.С. Драгальчук, І.А. Прокопенко // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука» . - 2017. - № 1(2). - С. 51-55.

79. Податкові системи зарубіжних держав : навч. посіб. / В. Л. Андрущенко, З. С. Варналій, І. А. Прокопенко, Т. В. Тучак ; Держ податкова служба України, Нац. ун-т ДПС України. – К. : Вид-во Кондор, 2014. – 222с.

80. Worldwide VAT, GST andSalesTaxGuide 2014 France — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.ey.com/GL/en/Services/Tax/Worldwide-VAT-GST-and-Sales-Tax> Guide-XMLQS?preview&XmlUrl=/ec1images/taxguides/VAT-2014/VAT-FR.xml.

81. TaxationtrendsintheEuropeanUnion. Dataforthe EU MemberStates, IcelandandNorway. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/index_en/htm